

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۶/۱۵

لیکوال: ع . رشید

دلته

خدایان خوشاله دي

(ناول)

اتمېبرخه

لیکوال: ع . رشید

(۱۹۹۵ – ۲۰۰۱ کلونه)

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

مابنم تياره و، ما اوپوچا دواړو له لکشمي سره هم خدای پامانی وکړ، هغه بیرته پرمحل ننواته، ما پوچا ته وویل چې همدلته ودریږه، زه زر یوځل ترزري ونی لاندې قبرته ورغلم، زر مې یوه دوه رکعته لمونځ وکړ، دعا مې وکړه، په تاخچه کې ایښی دروند کتاب هغه چې کرښې یې تر اوسه هم لکه مرغلرې روښانه وي مې ښکل کړ او زریبیرته راغلم، دهغې په څنګ کې کیناستم اودواړه دزري شهزادګی له کوره راووتو... مایه همدغه مهال پوچا ته ووی چې زه سیده خپل کورته ځم ځکه چې هم خواشینی يم او هم ستړی، خو دې پرته له ځنډه ځواب راګر:

- سمه ده ځان آرام ونیس، هم هلته دي بیایم...

دغه شپې دمیاشتنې وروستی شپې وي، ځکه نوشپه زرتیاره کیده، زه هسې هم په دغه ښار کې نابله وم، د شپې به چې په موټر کې وم نه به پوهیدم چې چیرې ځم اویاپه کومه خوا روان يم، په دغه مابنم هم پوچاموټرته داسې پونده ورکړې وه، چې یوه خوا هم سمه نه راته بریښیده اونه پوهیدم چې دا کوم ځای دی اویا په کومه خوا روان يم... هم یې موټرچلاوه او هم دڅه په باره کې راته ګډه وه خو زه نن په خپل حال کې نه وم، یوازې سر مې ورته ښور او، لاسونه یې لکه دڅوښ شویو شیدوڅپه له خبرو سره همداسې راپورته پورته کیدل. په دغه شپبه کې ماته زمور دکلي دخدای ښلې ملا سحرګل خبره راپاده شوه چې کوم کال غزني ته راغلی وه هلته یې کومه ښځه داخلي که خارجي لیدلې وه چې موټريې چلاوه، کله چې بیرته رشیدانوته راغی نوټولو ته به یې همدویل چې:

- آخره زمانه شوه، په غزني کې مې ښځه ولیده چې موټريې چلاوه، خدای ترې وساتلم که نه دي خو غوښتل چې سم دم یې راباندې راوځيږي...

داچې څومره به یې رښتیاوي خدای به ترې خبرو، څو جمعې یې ډوډی خیراتوله چې خدای دي ترې بچ کړي و، آخر هم له خره راولوید او مرشو، زامنو یې هم خیرات پسې ونه کړ... اوس چې پوچا موټرچلاوه ماته زما دماشومتوب همدغه کیسه راپاده شوې وه، په همدغه سوچ کې وم، چې پوچا خپل موټرډیوي بلي خورا ښکلې خو په زاړه انګریزي ډول جوړې ښکلې مخې ته ودر او، دګراج دروازه په اتوماتیکه تننې خلاصه شوه، پوچا خپل موټر وردننه کړ، ما په زوره ورته وویل:

- دخدای له پاره دادې چیرې راوستم ما هیله هم درڅخه وکړه چې ما... دي راته وځنډل:

- یوسری انسان یې ستایي له کور سره څه، چې چیرې ښه هلته شپه...

یوځل مې بیا هیله ترې وکړه چې زه ستړی يم، زه نه غواړم چې نورڅوک راسره سرګردانه اوخواشینی شي... خو دې هیڅ هم نه ویل، راته موسکې وه، چې په همدغه شپبه کې دوو نوکرانو له دوو خواوو زمور دموټر دروازي پرته له دې چې مور یې کلپ ور خلاص کړو خلاصې کړې اوزمور هرکلی یې وکړ، ماهغې ته ووی چې دانوڅنګه کیدای شي چې هغوی دکلپ دروازه چې دننه خوا څخه ور خلاصه نه شي خلاصه کړي، دې اول راته وځنډل، خو وروسته یې راته وویل چې داموټر یې پلار په دې ورځو کې له خارجه راوستی دی، هغه کوم کمپیوټري حساب لري چې دبلدوکسانوپه لاس اوغر باندې پوهیږي...

دلته هم لوی کورو، لویه ښکلې وه، داسې لکه دلکشمي داناغوندي دننه اوباندې یې څراغونه روښانه وو، لوی دندې یې په منځ کې و، پاکو اوبوي په پاکې سره په منځ کې ځان په آرامی سره غوړولی و، ډیر خلک ننه کښته اوپورته کیدل، داسې چې سړی پوهیده دلته یوڅه اویا یوه لویه پېښه شوې ده. زه اوپوچا دواړه دمانې دننه شو، هلته یې مور، پلار، مشورو اوکشره خور ټول داسې ولاړو لکه چې دمیلنو هرکلی کوي، زه پوچا دوی ته په یوه لنډه جمله کې وروپېژندلم:

- دادولت خان دی، له افغانستانه څخه راغلی، دلته له مور سره په یوه کالج کې درس وایي...

پلاری لومړی ما اوبیا خپلې لورته موسکې شو:

- ډیر ښه، ډیر ښه، زمور پټان ورور دی؟

- پوچا زرخواب ورکړ:

- پټان نوښه پټان دی، که څه هم چې پټانان هندته هر مهال راغلي، هغوی ددې خاوري شوي، هرڅه یې له لاسه ورکړي، خو دې لکه چې داسې نه وي، په دې چې دې غواړی هم غازي شی او هم بیرته پټان خپل وطن ته ستون شي...

هغه ورته وځنډل اوورته وپي ویل:

- داپه رښتیا هم زما تر بوردي...

ټاکر پیاری لال دپوچا پلار و، دې هم راجپوت هندو و، ځان یې راوپېژاند اوبوي ویل چې دې له هغو جنرالانوڅخه دی چې جنرال نیازی اودهغه پوځ یې په ډاکه کې کلابند کړ، دهند اوپاکستان په نورو جګړو کې یې هم برخه اخیستی وه. په خندا کې یې خپله داهم تر غور راتیره کړه چې، دتره زوی دې هم ډیرې جګړې کړې دي...

له همدغې ورځې وروسته به جنرال زه په نامه نه يادولم تل به يې دتره زوی بللم... ځکه ده به راته ويل چې يووخت دهند په ټوله نيمه وچه کې دوو قومونو بېل په وياړ سره يادول، چې يو پټان و او بل راجپوت، دوی سره له دې چې له يوه اوبل سره دجگړو او نښتو خورا ترڅې کيسې لري، له يوه اوبل سره ډير نژدې اوديوورنگه ځانگړتياوولرونکي قومونه هم وو...

زما اودپوچا ډپلار لندکې کيسه لاپای ته نه وه رسيدلې چې دنورو ميلمنو يواوړد لام پر دالان راننوت، نارينه اوبنځي، خوانان اونجونې، زړې اوپځي، په څو شيبوکې دغه سالون دچا خبره لکه رستوران داسې راکډ شو، زه دسالون په برسرکې وم، خلک سم نه راته بنکاريدل، خو چې پوچا اولکشمي زما پرخوا راروانې وې په زړه مې غله راگډ شول، اودا په ذهن کې راتيره شوه چې گواکې ټول دوی سره خپل دي، چې بنه ځيرشوم اوشاوخواته مې نور هم وکتل، ډيرې ځيرې، ډير خلک پيژندگلو و، ليل خان هم له خپل خاوند اودو بچيانو سره راغلي وه، دلکشمي کورنۍ اود دوی نورخپل خپلوان هم گرده راغلي وو، په همدغه مهال چې کله پوچا اولکشمي دواړې راغلي اوزما څنگ ته کيناستي، دوی ماته داخبره دلومړي ځل له پاره په ډاگه کړه چې دوی دواړې سره سکني ترلې دي. دامعلومه شوه چې دوی دواړې په يوه کورنۍ پورې اړه لري، ډير څه يې له يوه اوبله نه يوازې پټ نه دي بلکې هرڅه يې سره يوړنگه دي. دوی چې کله داخبره راته وکړه ما په هماغه ځای کې خپل تندي ته پس ورکړ اوله خدايه مې شکريه وکړه چې کومه ورځ مې د دوی په منځ کې ديوې اوبلې په باره کې څه نه دي ويلې... لاسونه مې لاهم داسې په تندي باندې نيولي وو، په دغه شيبه کې ما ته هغه زموږ ددفتر دهمکارې شيرني خبره راياده شوه، چې يومهال يې راته کړې وه چې: دروسي يرغل په شپوورځوکې په پيښور کې دافغانانو له پاره ډيرې مرستندويې ټولني جوړې شوي، چې دهغو له برکته مورپيښوريانو ته هم په کې کارونه ميلاو شول، ماهم په يوه موسسه کې کاروموند څوکاله وچليده خو وروسته دپانگې دنشته والي له امله په تپه ودریده، په دغه موسسه کې

ډيروافغانانوکارکاو، مافکرکاو، چې دوی به دافغانستان له بيلابيلوسيموڅخه وي... دموسسې له رنگيدو څوکاله وروسته چې دافغانستان په لوبه کې سرويس تبديل شو، زه جلال آباد ته لارم، چاراته وويل چې زموږ دهغې پخواني موسسې دامريلار مړشوی، زه هم له نورو پيژندگلووسره بهسود وته ورغلم، هلته مې ټول هغه دموسسې ملگري وليدل چې تاوده تاوده يوې اوبلې خواته گرزيدل، بيامي هم فکروکړ چې داخودعا ده، دوی به هم لکه ماغوندي خبرشوي وي ځکه راغلي دي، له يوه دوو مې پوښتنه وکړه چې څنگه خبرشوي چې دلته نن راغلي، هغه راته وويل چې دا امرخو زماورودی، بل راته وويل چې زما دتره زوی دی، خبره ان دماما اونورو خپلوانونو تر زامنو پورې ورسیده... لنډه داچې راته روښانه شوه چې هغه زموږ موسسه ټوله يوې کورنۍ چلوله خو هلته يې ناسته پاسته داسې سره جوړه کړې وه چې هيچاهم فکر نه کاوه چې ددغې موسسې غړي به له يوه اوبل سره پيژني...؟ پوچا څه شي ته پورته شوه، لکشمي مې لاس له تندي راکښته کړ، په غمجنه څيره، په داسې څيره چې خواشيني له ورايه ترې بنکاریده راته موسکې شوه اوراته ويې ويل:

- څه خبره وه، که دې څه ويلې هم واي، څه به دي ويلې واي؟ موږ خوڅه تاسې غوندي نه يوچې ديوې دومره وړې خبرې له پاره هم تندي په تيره ماته کړو... خوماهغې ته دشيرني کيسه وکړه، هغه داسې په خندا شوه، چې اوچت غړيې په دغه حال کې زياتروخپلوانو واوريد. خو زريې ځان راخوندي کړ، مايې دانا دمړينې له امله خپله ژوره خواشيني يوځل بيا ورته څرگنده کړه، ددې په سترگوکې اوبسکې لکه چې پرگلاب باندې باران واورې اوبيايو ناڅاپه پرې لمرشوی اوس دتالار بلورينو څراغونو ته سلامي شوي وې، داسې چې زما سترگې يې هم ناچارې کړې چې بايد لکه ددې دهغو په شان شي. خونه، په همدغه حالت کې يې ستونې راکډ شو اودې هم هماغه تيره خبره راته وکړه: - کاشکې څوکاله مخکې راغلي وای، پر هغه مهال چې زما انا دغه ناروغي نه درلوده، هغه ستا په راتگ دومره خوشاله وه چې هغې به تل ويل ته خدای ددې له پاره هندوستان ته راليرلی يې... ان چې کله به يې ما ته هم ترغور راتيره کړه چې له دولت خان سره... په دې چې په اوسني نړۍ کې که په انسانانو کې دوقا، باور اورښتيا يې بيلگې پاتې وي هغه به په پټانانو کې ترنوروخلکو زياتې وي...

خومايې زرځواب ورکړ: - هو، هغه ډيره مهربانه وه، ما ته هم داسې بنکاریده لکه زما مور، هغه يوازنی څوک وه، چې ما يې په څيره کې دخپل پښتون ژوند يوه اوږده لړۍ وليده، مايې دروښانه څيرې په هنداره کې دخپل تيربرخليک د آواره وړيو درني درني لړۍ وليدې... او هغه يوازنی څوک وه، چې په شلمه پيړۍ کې يې دشپارسمې پيرې دپښتنې مينې اودرنښت هنگامه له ځان سره ژوندۍ ساتلې وه... خودريغه چې مايې هغه پوښتنه ورځواب نه شواي کړای، هغه پوښتنه چې رانه کړې يې وه:

- داحمدشاه اومحمود دبريمنو غازيانو په خيلخانه او ټاټوبي کې يوداسې سړی نشته، چې نن سبا دغه خلک اودغه ملت له دغې بدمرغۍ څخه وژغوري؟

نن هم شپه ډيره ناوخته شوې وه، موږ په هغه شپه دپوچادوي کړه وو، هلته دلکشمي اودهغې نورخپلوان ټول راغلي وو، دپوچا پلار زموږ په دود نن شپه دوي ته (وپروسي) کړی و، پرما هم ناوخته شوی و، پوچا بياځان رادمخه

کړاو راته وویي ویل چې زه دې کورته رسوم، مایې غوړ ته خوله وروړاندې کړه چې داخل مي په دې نیمه شپه کې په بله خوابونه سي، خو دې راته وویل:

- نه داخل دنیغ کورته رسوم، زه هم له ځان سره یوچوکیدارڅوک چې له هغې خوا یوازې نه وم بیایم،...
په همدغه دغه کې راووتو، دپوچا موټر هلته وړاندې دانگر باغچې ته نژدې ولاړو، ما له کورینوسره خدای پاماني کاوه چې دا خپل موټر ته ورغله، زه اولکشمي هم وروړاندې شو، کله چې دې غوښتل دموتیر دروازي ته لاس وراوردکړي، دمخې دتایرله څنگه یې یوه برابرمار ځان وربنوراوه اوددې پرخوا یې ځان راوخوځاوه، چیغه یې وکړه، لبراديوخواته وچه کلکه لکه لږکې ودریده، دلکشمي دلته زما په څنگ کې واری وختي اوما ته یې وویل چې وړاندې ولاړنه شم... دپوچا هغه ژبه چې لکه بیاتي داسې به چلیده اوس گونگی شوي وه، حالت یې ډیر خراب و، مایه آرامی له لکشمي څخه پوښتنه وکړه چې که زه داماروژنم څوک خو به پرما بدنه وایي؟ هغې راته وویل چې وړاندې ورنه شي داستاکار نه دي، زه چوکیداران رابولم چې هغوی یې مرکري، خو مار همداسې دپوچا پرخوا راروان و، په څنگ کې مې دسیمتو یوه توتې پرته وه، هغه مې راپورته کړه، په ډیره آرامی سره مې دهغه سرپه نښه کړ اوپر هغې مې وویشت، یو دوه لټه واوښت راواوښت، نور همالته له حرکته ولوید. پوچا له ډاره لږ زیده، هرڅه یې له لاسه ورکړي وو، خو کله یې چې ولید مار ما وویشت، یوڅه سره آرامه شوه، تر لاس مې راوینیوه اومارته مې نژدې ودروله چې یوازې لکې یې بنوریده، دې ته مې تسل ورکړ چې هغه نور دخوځیدو نه دی، خو هغه داسې ډاره شوي وه چې رنگ یې زمور دخلکو په وینا دڅراغ پلته شرموله، مایې دمخ خولې په خپل دسمال وریاکي کړي، له هغه وروسته یې پلارا ونورخپلوان اوڅوکیداران له اوردو اوردو لکرو سره راورسیدل، پلاریې پوچا په غیرکي ونيوه، په سړي لاس ورتیرکړ، ورته په موسکا شو:

- غټ پیاوړې پټان دي په څنگ کې دی ته له ماره ډاریږي... زمور نیکونو به تل مور ته ویل چې که ملگرتیا کوئ نوله پټان سره به یې کوئ، که هغه درسره وي دزمانې بدې بلاوي خوڅه کوي چې دخنگلونو زمریان به هم لاردرخه چپوي، شېرشاه زمري نه و وژلی چې دولت خان به یوه مارتې سزا ته ورنه شي کړای؟ دلکشمي پلار خپل موټروان ته غږ وکړ، چې راشي اوماخپل کورته ورسوي، پوچا اوس ایله لبرآرامه شوي وه، لکه چې باوريې نه کیده راته وپي ویل:

- ته مار هم وژلی شي؟

ماورته وخندل:

- ولی څه شک درته ښکاري؟

- داچل دله چا زده کړی، چې په یوه وارسره دهغه ځای پرځای کړ.

- زمور خلک وایې مار دښمن دی... دښمن په وړاندې باید سړی ناگاره نه وي...، هغه هیڅ چل نه غواړي...

- نه، نه مطلب مې دادی، چې دماروژلو درس دې لوستي، چادرښودلی که څنگه؟

- هو، ما ته دماروژلوچل زما نیکه خدای دې وښی رابنویلی دی، هغه مور ته دښمن ډاکه ماروي، که زمري، که لیوه اوکه یرغلگرانسان له دغوټولوسره دمقابلي چلونه رابنودلي دي...

ددغې لنډې پېښې له دردنګه وروسته، مې بیاله ټولوسره هغوی چې دلته ولاړ وو خدای پاماني وکړ، پوچا اولکشمي له څیرو ښکاریدې چې ښې ډارې شوي وي، ځکه یې اوس نه ویل چې مور به دي ورسوو، زه ترې موټرته وختم، دپوچا زړه صبرونه کړلکه چې عادت یې و اوورستی خبره یې تل ځانته ساتله رانژدې شوه، ترغوړ یې راتیره کړه:

- څه خدای دي مل شه، نوربه دنیکه ته هم دعا کوم چې تاته یې داچل درښوولی و، اوکه نه نوښن شپه به زما هم له ارواښادي بېوسره وه، خو لبرناوخته...؟؟

پاتي لري